

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	254	30.05.2022	16	
Kaupunginvaltuusto	161	13.06.2022	43	

1982-2022 (00 01 02, 10 03 01)

Vastaus valtuutettu Amro el-Khatibin ym. aloitteeseen koskien pyörä- ja kävelyteiden talvikunnossapitoa

Tiivistelmä: -

Kh § 254

Kaupunkiympäristön palvelukokonaisuus, kunnossapito, katuinsinööri Heidi Jokinen 19.5.2022:

Amro el-Khatib on tehnyt valtuustoaloitteen liittyen pyörä- ja kävelyteiden talvikunnossapitoon. Selvitystä pyydetään seuraaviin asioihin:

Onko Turun kaupungin vastuulla olevien pyörä- ja kävelyteiden talvikunnossapito talvella 2021-2022 täyttänyt lain edellyttämät vaatimukset?

- Minkälaisia ovat kaupungin asettamat vaatimukset urakoitsijoille koskien pyörä- ja kävelyteiden talvikunnossapitoa? Onko vaatimuksiin pystytty vastaamaan? Jos ei ole, niin minkälaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty?
- Kuinka urakoitsijoiden työn laatua valvotaan? Miten laatu poikkeamiin puututaan ja miten varmistetaan urakoitsijoiden halu tuottaa mahdollisimman hyvää työn jälkeä?
- Minkälaisilla toimenpiteillä pyörä- ja kävelyteiden talvikunnossapitoa pystytään tulevaisuudessa kehittämään?

Kunnossapitolain mukaan kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Edelleen lain mukaan kunnalla on mahdollisuus asettaa vastuullaan olevat kunnossapito- ja puhtaanapitotehtävät tärkeysjärjestykseen ja kaduittain kiireellisyysjärjestykseen. Vastaavasti tontinomistajan on arvioitava vastuullaan olevien jalkakäytävien sijainnin liikenteellistä keskeisyyttä ja käyttöajankohtia ajoittaessaan ja mitoittaessaan toimenpiteitä.

Alueurakkaan sisältyvien tehtävien suorittamisen tarkemmat laatumääreet ja laatuvaatimukset on esitetty alueurakoiden urakka-asiakirjoissa. Näiden laatumääreiden ja laatuvaatimusten mukaisesti urakoitsija suorittaa talvikunnossapitotoimenpiteitä katuverkolla ja näiden laatumääreiden ja laatuvaatimusten toteutumista Kaupunkiympäristön kunnossapidon tilaajat valvovat. Esimerkiksi tyydyttävässä kunnossa olevalla kevyen liikenteen väylällä sallitaan mm. jonkin verran lunta, sohjoa tai uraisuutta polanteessa, jotka saattavat haitata pyöräilijän matkantekoa. Tämä katsotaan kuitenkin kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaiseksi tyydyttäväksi tasoksi. Tämänhetkinen talvikunnossapidon budjetti on mitoitettu edellä mainittujen kunnossapitoluokituksen, urakka-asiakirjojen laatumääreiden ja laatuvaatimusten pohjalta.

Urakoitsijat mitoittavat ja suunnittelevat henkilöstö- ja kalustoresurssinsa normaaleille talvikeleille niin, että laadunalaista kaupungin antamista kunnossapitoluokituksen mukaisista laatumääreistä ei tapahdu. Poikkeuksellisten lumisateiden aikana ja jälkeen talvihoidolle annetut laatuvaatimukset saavat alittua tilapäisesti joillakin alueilla, mutta alueet ja väylät on saatettava kun-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	254	30.05.2022	16	
Kaupunginvaltuusto	161	13.06.2022	43	

toon kunnossapitoluokituksen mukaisessa järjestyksessä heti lumisateen loputtua. Poikkeuksellisen säätilan aikana tyydyttävän kunnossapidon tason tavoittelemisessa voi vastuussa oleva huolehtia ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. Laki ei edellytä kunnossapitokaluston riittävyyden mitoittamista kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Yksi lain lähtökohdista on myös, että kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja tiedossaan oleviin kadulla tehtäviin töihin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon.

Urakoiden valvontaa tehdään pistokokeilla kaupungin valvojan ja urakoitsijan toimesta. Sen lisäksi apuna omalle valvonnalle toimii kaupungin palautepalvelu, jonka kautta on mahdollista antaa asiakaspalautetta mm. talvihoidosta. Lisäksi konsulttitoimeksiantona ulkopuolinen valvoja tekee talvikaudella viikoittain talvikunnossapidon teknisen laadun mittauksia koko Turun alueella. Teknisen laadun mittauksista laaditaan raportti ja talvikauden jälkeen raportti koko talvikaudesta.

Kulunut talvi on ollut suurien säätilavaihteluiden vuoksi tavallista ongelmallisempi. Säätilanvaihtelut ovat aiheuttaneet talvihoitoon hyvin poikkeukselliset olosuhteet ja sen, että hyvää lopputulosta ei ole saatu kunnossapitotoimenpiteistä huolimatta. Tästä samasta aiheesta ovat uutisoineet myös mm. Ely-keskus Turun Sanomissa 21.2.2022, Raision ja Kaarinan kaupungit Turun Sanomissa 22.2.2022 ja Liedon kunta Turun Tienoossa 24.2.2022.

Kaupunkiympäristön kunnossapito on teettänyt talven vaativuuden arviointia konsulttityönä ja tämän talven osalta väliaikaraportissa kirjattuna poikkeuksellisista olosuhteista:

- loppuvuoden pakkasjakso ilman lumipeitettä nopeutti maan routaantumista,
- helmikuun lopussa maan eteläosissa ja rannikoilla routaa oli 5 – 20 cm ajankohdan keskiarvoa enemmän,
- pakkasjakson seurauksena tulvat ja paannejäät ovat lisääntyneet,
- talven yksittäiset lumisateet ovat olleet runsaslumisia,
- katujen lumitilat ovat täyttyneet nopeasti ja osa lumesta on tamppautunut paksuksi polanteeksi kaduille,
- kevättalven lämpötilojen vaihtelu on tehnyt polanteista todella epätaksaisia ja haitallisia ajoneuvoille,
- sulamisvedet ovat aiheuttaneet uusia ongelmia, kuten kaivon kansien jäätymistä ja liukkaita jalankulun ja pyöräilyn väylillä.

Katuverkollamme on myös kohtia, joissa on rakenteellisia ongelmia ja jotka osaltaan vaikeuttavat talvi kunnossapitoa. Näissä kohdissa voidaan joutua tekemään useita talvi kunnossapitotoimenpiteitä päivittäin ja ongelma toistuu silti. Näitä em. kohtia korjataan vuosittain määrärahojen puitteissa.

Turun kaupungin kaupunkiympäristön kunnossapito toteaa vastauksessaan, että poikkeuksellisten sääolosuhteiden vuoksi useista kunnossapitotoimenpiteistä huolimatta hyvään lopputulokseen ei aina ole päästy ja esteetön kulku ei ole onnistunut joka väylällä. On kuitenkin muistettava, että kadun käyttäjät voivat myös omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon.

Turun kaupunki on panostanut ja panostaa tulevan neljän talvikauden aikana merkittävästi kävely- ja pyöräteiden tehostettuun talvikunnossapitoon. Tehostettua talvikunnossapidon reittiä laajennetaan joka vuosi. Tehostetun reitin pi-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	254	30.05.2022	16	
Kaupunginvaltuusto	161	13.06.2022	43	

tuus on tänä talvikautena 20 km, mutta neljän vuoden kuluttua se on 70 kilometriä. Hoitomenetelmänä reitillä käytetään sekä harjasuolausta että harjahiekoitusta. Harjasuolausreitin pituus on joka vuosi 12 kilometriä. Lumi poistetaan koko kävely- ja pyörätien leveydeltä tai vähintään 3 metrin leveydeltä esim. ajorataosuuksien kohdalla. Liukkaita torjutaan harjasuolareitillä suolaliuoksella ja harjahiekoitusreitillä pestyllä hiekalla. Tehostettu talvikunnossapito on osa kaupungin laatimaa kävelyn- ja pyöräilyn kehittämisohjelmaa. Tävoitteena on lisätä kaupunkilaisten hyvinvointia kannustamalla ympärivuotiseen pyöräilyyn. Samalla liikenteen ilmastokuormitus pienenee, jos yksityisautoilun määrä saadaan pienenemään.

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Amro el-Khatib ym. aloite

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 161

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Amro el-Khatib ym. aloite

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied el-Khatib Amro